

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN
Amsterdam..... f 7.50. Voor de overige Steden des Rijks f 8.50.

Dingsdag 31 December.
UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICH.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve 35 c. zegelgeld..... f 1.75.

INHOUD
VAN DE JONGSTE ZONDAGS-EDITIE.
NEDERLAND. Aankomst van den Koning der Belgen. Toestand van lord...

Stel eens dat wij nu, na alle mislukte pogingen met allerlei rigtingen
en fusten, door 's Konings wijsheid en inzicht in de ware politieke behoeften...

ontwaanderd zullen laten liggen bij het doen van een inval in ons land
en daarentegen eene landing beproeven tusschen Venetie en Triëst en om...

ONZE POLITIEKE TOESTAND.

Wij schrijven deze beschouwingen onder den indruk van den geïndig-
den begrotingsstrijd in de Tweede Kamer en in het vooruitzicht, dat ook...

Er bestaat geen kans, dat het tegenwoordig ministerie aanblijve, ver-
zakt en uiteengeslagen als het is door de herhaalde nederlagen, die het...

FRANKFORT, 28 Dec. De Oostenrijksche generaal von Raikowsky,
president der militaire bonds-commissie, vertrekt eerlang met verlof naar...

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Zaterdag 28 December (des Avonds).
Het dagblad The Press wij weten, dat de Koningin de groote ten-
toonstelling in het volgende jaar in persoon wenscht te openen.

Duitsche Post.

WEENEN, 27 December. Naar luid van berichten uit Venetie zal de
Keizer daags na Nieuwjaar die stad verlaten en over Verona her-
waarts terugkeeren. De berichten omtrent den gezondheidstoestand der Kei-
zerin bij diezelfde gelegenheid ontvangen zijn zeer gunstig; zij neemt voort-
durend in beterschap toe.

Fransche Post.

PARIJS, Zaterdag 28 December.
Prins Lucien Bonaparte is, uit Engeland komende, te Calais aan wal
gestapt. Hij wordt hier verwacht.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zondag 29 December.
De Senaat heeft gisteren in minder dan 3 uur 11 wetsontwerpen aan-
genomen. Slechts 2 of 3 gaven tot eenige discussie aanleiding. De baron
d'Anethan kondigde aan, dat bij gelegenheid der beradslaging over het
budget, hij en zijne staatkundige vrienden de discussie zouden openen over
de staatkundige regering. De Senaat heeft zijne zittingen voor onbepaal-
den tijd geschorst.

— Bij koninklijk besluit is de baron Amédée Pycke, raad van legatie benoemd tot minister-resident bij het hof van Lissabon.

— Gisteren is alhier een huwelijk gesloten, dat onder de zeldzame kan worden gerekend; twee artiesten, beoefenaars der muziek, beiden blind, werden den echt verbonden. Onder de getuigen bevond zich de Heer Rodenbach, lid der Kamer van Vertegenwoordigers, die, gelijk men weet, ook blind is.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Maandag 30 December.

Naar men verneemt, is door eenige voornaamste handelshuizen alhier, die regstreeks bij den kolonialen handel zijn betrokken een adres aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal gericht, houdende protest tegen het adres dat dezer dagen van hier aan denzelfden tak der wetgevende magt is gezonden, daar dit laatste niet kan worden geacht de eenparige moening der Amsterdamsche beurs uit te drukken.

Uit Kuilenburg wordt aan de *Utr. Ct.* geschreven: Hoe ik ook gewenscht had, u vóór het volgend jaar nog te kunnen melden, dat men met kracht begonnen was met de werkzaamheden aan onze veelbesproken spoorwegbrug, of althans dat men er aan zoude beginnen, ik kan nog slechts melding maken van eenige boringen, die ter plaatse waar de brug moet gebouwd worden, geschiedden. Naar ik verneem, zijn de uitkomsten gunstig. Men vindt goeden zandgrond en wat dieper, kiezel. Deskundigen beweren dat, even als de bodem, de geheele brugbouw mee zal vallen, en dat de minister in de Eerste Kamer een waar woord gesproken heeft, toen hij verklaarde, dat de kosten wel beneden de begroting zouden blijven. Die enorme plannen van rivierverlegging, welke men bij de brug had uitgedacht, en die overdreven begrotingen, die toch door onpartijdige rijksambtenaren moesten opgemaakt wezen, zijn ons altijd onbegrijpelijk voorgekomen.

* HELDER, 29 Dec. In de heden avond gehouden raadsvergadering dezer gemeente is tot hoofd-onderwijzer aan de vacante gemeenteschool benoemd en aangesteld de Heer J. van Varik, hulp-onderwijzer aan eene der scholen te Amsterdam.

* ARNHEM, 29 Dec. Heden namiddag is men begonnen met het afnemen der schipbrug voor deze stad, daar er tamelijk veel ijs komt afdriften.

— Eergisteren was er den gaanschen dag een overgrote menigte, waaronder een aantal kinderen, in het gebouw Musis Sacrum aanwezig tot het ontvangen der prijzen van de tombola bij het Kersboomfeest, ten voordeele der algemeene armen, ondernomen door den Heer W. S. van den Bergh van Heineoord en eenige andere heeren.

* NIJMEGEN, 29 Dec. Heden is alhier op het plaatselijk commandement het berigt ontvangen, dat de stoombootdienst van hier op de tusschenliggende plaatsen gestremd is, door de menigte drijfs, die zich in de rivier de Waal bevindt.

— Heden nacht is de gierbrug voor deze stad in de haven gebracht, daar de rivier de Waal met eenig drijfs bezet is. De gemeenschap wordt echter geregeld met veerbooten onderhouden.

* ZALT-BOMMEL, 29 Dec. Ten gevolge van het reeds afkomende drijfs is de gierpont voor de stad weggenomen.

* TILBURG, 29 Dec. Nadat verschillende malen door den gemeenteraad in behandeling is geweest eene aanvraag van de Hooge Regering van wege de lage opbrengst van het alhier gevestigde telegraafkantoor, daarvoor f 1500 te supplieren, heeft de raad in zijne heden gehouden vergadering besloten, de gemeente daartoe, voor den tijd van een jaar, ingaande 1 Jan. eerst, te verbinden.

Nederlandsche Kolonien.

PER OVERLAND-MAIL.

BATAVIA 14 November 1861.

Gedurende de maand Augustus 1861 is aan inkomende en uitgaande regeven op Java en Madura ontvangen eene som van f 1,332,312.45.

— Men schrijft van Bangkallang dd. 24 October: Men verneemt dat den 18den dezer plotseling aan eene beroerte te Bangkallan overleden is Pangeran Tjokro Koesomo, zoon van wijlen don sultan van Madura.

SOERABAYA, 29 Oct. Zijn wij goed onderrigt dan zou de in deze residentie geleide suiker-fabriek Krembong voor f 500,000 in andere handen overgaan.

SOERABAJA, 5 Nov. Aanmerkelijke vooruitgang onder de suiker-fabriekanten te Proboling. Dank zij de vele en welgemeende bemoeijingen van het bestuur te Proboling en vooral van den Regent ter dier plaats, dat door de navolgende fabrieken, volgens geloofwaardige berichten naar alle waarschijnlijkheid zullen worden geleverd: fabriek Pedjarakan, p. m. 45,000 picols, fabriek Gending, p. m. 34,000 picols, fabriek Wonolangan p. m. 33,000 picols, fabriek Oembol, p. m. 30,000 picols.

SUMATRA'S WESTKUST (October). Even als in Sept. jl., vielen ook in de maand Oct. te Siboga en ommelanden, alsmede te Baros en Singkel aanhoudende zware regens, gepaard met hevige N. W. winden; schade aan wegen en bruggen, het ontwortelen en omvallen van boomen en hooge waterstand der rivieren, waren hiervan het gevolg. In de afd. Mandheling en Ankola was de weersgesteldheid afwisselend. Overal in de residentie Tapanuli was men druk bezig aan den sawah arbeid. Van Nias wordt gemeld, dat eene kampong, genaamd Ho-o, tellende 2000 zielen, door eene epidemie bijna geheel zou zijn uitgestorven. In het district Boea en Lintou (Padangsche bovenlanden) heerschte in de laatste helft der maand Sept. eene dysenterie-epidemie, gepaard met koortsen.

ZUID-EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. Nadat Demang Lehman zich den 2den October jl. met een 30-tal volgelingen te Martapoera had overgegeven, kwamen zij aldaar nog verscheidene andere opstandelingshoofden onderwerpen, zoodat op den 6den October ter genoemde plaats aanwezig waren 27 hoofden en 260 volgelingen. Al deze hoofden hebben te Martapoera in handen van den militairen commandant den eed van trouw en gehoorzaamheid afgelegd. De voornaamste hunner zijn vervolgens met Demang Lehman den 6den October voor den resident van Banjarmasin verschenen, welke hun onder zekere voorwaarden vergiffenis heeft geschonken. Demang Lehman dankte voor deze grootmoedige behandeling en beloofde met de zijnen bewijzen te zullen geven van trouw. Hij betuigde echter, dat hij en de zijnen zonder voedsel en middelen om dit te verkrijgen waren en verzocht, dat het bestuur hem met vivres of eene kleine toelage te gemeet zoude komen. De resident beloofde hem zulks voor den eersten tijd te zullen geven, doch raadde hem tevens aan spoedig werk te zoeken, ten einde in zijn eigen onderhoud te kunnen voorzien. De hoofden ontvingen verder den last om zich allen te vestigen te Bandjermasin, Martapoera, Pengaron en Pleyari, ten einde buiten verleiding te blijven van door andere kwaadwilligen te worden overgehaald, terwijl hun tevens werd aanbevolen hunne vrouwen en kinderen uit de bosschen te doen terugkeeren. Volgens verklaring van Demang Lehman zouden gebrek aan levensmiddelen, aan munie en aan geld hem genoodzaakt hebben de wapens neder te leggen. Ten einde het bestuur te overtuigen, dat zijne onderwerping gemeend was, beloofde hij de overige opstandelingen te zullen epokeken, ten einde hen over te halen of met geweld te dwingen, zich ook te onderwerpen. Ook nam hij aan om Hidajat over te halen tot onderwerping. Dien ten gevolge is hij op den 9den October met 20 mindere hoofden en 487 volgelingen uit Martapoera vertrokken, om van daar uit naar alle omtrekken kleine benden te zenden, ter opsporing van nog rondzwervende opstandelingen. Hij zelf is met het grootste gedeelte getrokken over Karang-Intan, langs de Riam-Kiwa, met het doel, om ook daar de streek van kwaadwilligen te zuiveren. Intruschen ging de vijand voort met zich te onderwerpen. Op den 9den zijn Toemengong Daut, Goesti Kassim, Pembakal Samat, Pembakal Boedja met eene menigte volgelingen in onderwerping gekomen. Door het bestuur is gelast, dat al de personen, die sedert 8 Oct. in onderwerping zijn gekomen, ten spoedigste naar de geregelde kampongs zullen vertrekken, om daar onder toezicht der kampongs-hoofden te worden gesteld. In het Amoenthajsche en Martapoerasche is sedert het begin der maand Oct. niets bijzonders voorgevallen. In Karrau echter wel. Op den 27sten Aug. rukte de kapt. v. Vloten met 200 man, 1 houwitzer en 1 mortier naar Romania (Tandjong Allang) op, alwaar de vijand twee sterke bentsing had aangelegd aan de Karrau-rivier. In tegenstelling met de gewone handelwijze des vijands, hield hij stand en op de nadering der troepen liet hij de gamelang bespelen. De kapitein van Vloten liet de twee, midden in het bosch gelegen bentsing, die op ruim 1500 passen met natuurlijke verhakkingen omringd waren, omtrekken. De omtrekking der kleinste werd opgedragen aan den 1sten luit. Schade van Westrum met 40 man, en die der grootste aan den kapt. Labar met 120 man. De mortier gaf vuur op de grootste, doch de granaten zag men op de jonge bamboezen blinderingsopsporingen, zoodat dit werpgeschut van weinig dienst was. Het gelukte den luit. Schade van Westrum de kleine bentsing te veroveren. De groote hield echter moedig stand. Achter de schietgaten vaarde de vijand op de onzen moorddadig, terwijl de storm beproefd, maar door de verhakkingen en menigte van randjoes, onmogelijk bevonden werd. De kapt. v. Vloten besloot dien ten gevolge om zijne troepen te verzamelen en den aanval tot 's nachts uit te stellen, als wanneer hij hoopte minder last van het vijandelijke vuur te zullen hebben. Naauwelijks was door het verzamelen der troepen aan den vijand een goed heenkomen geopend, of hij begon door de smalle, over de rivier geslagen brug, de bentsing te ontruimen. Kapt. v. Vloten had bij tijds de houwitzer op dien brug laten rigten, zoodat de vlugtelingen daar door ons vuur vóór de lijden hadden. Zoodra men de ontruiming waarnam, werd de storm geblijven daarna de bentsing genomen. Wij verloren bij die gelegenheid den 1sten luit. der artillerie v. d. Hoek, die aan een schot in de borst bezweek. De 1ste luit. Domseler bewak een schot door de kuit. Verder hadden wij nog 2 geneenvelden, 8 zwaar gewonden en 28 licht gekwetsten. De vijand had

minstens 17 dooden, terwijl vele bloedsporen langs den terugtoegaweg gevonden, ten bewijze strekten, dat hij ook een aantal geblesseerden had bekomen. Twee lilla's, drie vlaggen, een donderbus, acht geweren, een menigte klewang en lanssen, benevens amunitie, waaronder een vaasje kruid (merk van de Onrust), werden door de onzen buit gemaakt. De troepen bleven dien nacht in de vijandelijke posten bivakkeren, terwijl de omtrek door patrouilles onderzocht werd, zonder evenwel één vijand te ontmoeten. Op 29 Sept. is kapt. van Vloten met zijne troepen naar Ampat teruggekeerd.

— Te Bandjermasin bleef de rust ongestoord en was de handel vrij levendig. De op den 15den Oct. gehouden verpachting der kleine middelen, zoo mede van het regt tot het graven en wasschen van goud in de Tanah-Laut is gunstig uitgevallen, hetgeen ten bewijze kan strekken, dat het vertrouwen in den gang van zaken aldaar toeneemt. Van Demang Lehman werden nu en dan tijdingen ontvangen, o. a. dat hij te Awang Bangkal reeds eene groote menigte munitieën om zich had verzameld, welke hij later te Martapoera dacht te brengen om vergiffenis te vragen en den eed van gehoorzaamheid af te leggen, en dat deze lieden onmiddellijk waren begonnen met huizen aan de rivier te bouwen. Van Hidajat wordt door Demang Lehman niets gemeld. Het gedrag door Dehman Lehman sedert zijne onderwerping, de rustige houding der bevolking van Martapoera, de veiligheid die thans op de wegen heerscht en de oprechtheid waarmede onderworpenen thans alles verklaren en bekennen, wat men wenscht te weten, bezemen meer en meer vertrouwen in en doen gelooven, dat althans de onderwerping van Demang Lehman en alle vroegere opstandelingen der afdeling Martapoera oprecht is. Den 18den October hadden de munitieën, die door den 1sten luit. A. T. Cateau van Rosevelt na een kortstondig gevecht op de vlugt gedreven waren, zich weder in nog grooter aantal te Benoea Lawas verzameld. Op het vernemen hiervan besloot de kapt. Thelen, die juist Kloewa doortrok met het doel om het commandement te Talabong over te nemen, den vijand aan te tasten en hem met 45 bajonetten te gemoet te trekken. Te Benoea Lawas stonden ongeveer 500 man in witte en gele klederen en goed gewapend in en om de Misigit te bidden. De kapt. Thelen trachtte hen bedekt te naderen, doch werd, digterbij komende, met geroeuvuur en een volhardenden aanval met blanke wapenen ontvangen. Onze soldaten, vooral de Europeesche, hielden moedig stand, doch de aanval bleef zoo hevig en aanhoudend en de vijand drong zoo op, dat de kapt. Thelen besloot langzaam en al vurende terug te trekken tot op ongeveer 100 pas der Misigit, alwaar hij bleef staan, en om den vijand niet te doen gelooven dat hij ons op de vlugt dreef, een uur lang op hem vuurde en hem nog menig verlies toebrengt; de vijand vervolgde dien ten gevolge de onzen niet. Na eenige versterking van Amoenthay te hebben gehaald, kwam de kapt. Thelen nog ten 11½ ure des nachts van den 18den weder te Kloewa, doch werd uit de Misigit aldaar op nieuw met geweer- en lilla-vuur ontvangen, waardoor de 1ste luit. A. T. Cateau van Rosevelt aan den voet geblesseerd werd en een koeli sneuvelde. Door een paar schoten uit den door de onzen medegebragten Fransen berghouwtzer werd de vijand in verwarring op de vlugt gedreven. Den volgenden dag trok de kapt. Thelen met 78 bajonetten en den houwitzer weder tegen Benoea Lawas op en vond daar nog ongeveer 250 vijanden in en bij de Misigit verzameld; een goed aangebragt kartets- en granaatschot deed hen echter met zooveel overhaasting op de vlugt slaan, dat zij den achterward van Misigit omver liepen en zich naar alle kanten verspreidden. Deze verschillende gevechten moesten den vijand 60 dooden en 100 gekwetsten bezorgd hebben. Ook op ongeveer twee uren afstands van de hoofdplaats Amoenthay werd eene dergelijke geestdrijverij waargenomen; door de voorzorgen van den assist.-resid. en de medewerking van het inlandsch bestuur werden evenwel die vergaderingen op vreedelievende wijze uiteen gezonden. Te Telok Palawang, niet verre van Kloewa gelegen, hebben eveneens oproerige vergaderingen plaats gehad, waarvan zekere Andau de aanlegger was. De kapt. van Langen is met 50 man derwaarts getrokken om te trachten de vergaderden gedschikt uiteen te doen gaan, doch werd door een 100tal hunner als razenden aangevallen, zoodat hij verpligt was van de wapenen gebruik te maken. Nadat een 30tal dezer geestdrijvers gesneuveld was, nam de rest naar alle kanten de vlugt. Alle pogingen werden aangewend om de oorzaken dezer fanatieke bewegingen te ontdekken. Te Pinihi Kerta, zuid-oostwaarts van Barabei-e had eene bende munitieën onder Kiah Kera Negara eene bentsing opgericht en deed van daar uit telkens strooptogten in den omtrek. De kapt. van der Heijden rukte op 27 October derwaarts met 2 officieren, 100 bajonetten en een mortier. Bij de bentsing gekomen, die van eene vier el hooge palissadering voorzien en geheel geblindeerd was, werd de bestorming beproefd, doch onmogelijk bevonden. De kapt. van der Heijden besloot toen de versterking te omsingelen, hetwelk ten gevolge heeft gehad, dat zij den 28sten October den onzen in handen is gevallen. Om de bentsing werden 17 en daarin 2 dooden van den vijand gevonden, waaronder de broeder van Kerta Negara en vier der opstandelingshoofden, die reeds lang door hunne vijandelijkeheden het Alleijische verontrusten. Vele papieren, een kris, drie klewang, negen geweren en vier en twintig geweerlades vielen in onze handen. Kerta Negara is met drie vroeger gedeserteerde soldaten en drie kettingsgangers gevlugt, doch moet gekwetst zijn. Van onze zijde sneuvelden bij die gelegenheid drie soldaten, terwijl de kapt. J. C. Hamakers met drie der dapperste Europeanen uit het Alleijische geblesseerd wierden.

De kolonne van Vloten is den 25sten October van Mengkatib naar de Mantallat vertrokken en den 28sten des avonds ten zes ure voor de monding der rivier aangekomen. Onze magt bestaat uit 230 infanteristen, een mortier en houwitzer met bediening, 370 Pegatanners, 300 koeli's, 60 kettingsgangers en 100 Siongers onder Soeto-ono.

Zoozel ter hoofdplaats Sampit, als in de geheele Zuider-afdeeling van Borneo is de rust ongestoord gebleven. Volgens geruchten zou zich echter in de Boven Katingan eene bende koppensnellers ophouden met het voornemen om zich van daar verder naar Serojan te begeven.

De handel en scheepvaart in de Zuider-afdeeling is op verre na niet zoo levendig als in het vorige jaar, hetgeen moet worden toegeschreven aan den geringen afvoer van producten uit de binnenlanden en aan vrees voor zeeroovers, zoodat vele praauwen, die anders omstreeks dezen tijd naar Java en Singapore vertrekken, in dit jaar die reizen niet zullen doen.

De van Koetei ontvangen berichten luiden gunstig, maar waren niet bijzonder belangrijk.

— PADANG, 25 Oct. Maandag 21 dezer gevoelde men alhier weder een vrij hevigen schok van aardbeving, welke des avonds omstreeks 8 ure plaats had en geramen tijd aanhield.

Dingsdag daaraanvolgende werden een fraaije rhinoceros benevens een tapir met jong aan boord van de St. Jan overgebracht. Deze dieren zijn voor Natura Artis Magistra bestemd. Wij uiten den wensch, dat zij behouden mogen worden overgebracht, daar moeitoe noch kosten zijn gespaard om deze kolossale dieren behouden van Sidjoendjong naar hier en verder naar boord over te brengen.

Door den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd: Tot 3den comm. bij de directie der middelen en Domeinen, L. Verboon; tot advocaten en procureurs bij het hoog gerechtsh. Mr. F. H. E. Schuster en Mr. W. J. Essers; tot 3den commiss bij de algemeene rekenkamer J. C. de Bruyn; tot gezaghebber van Beloe, F. A. B. Grooss; tot controleur der ink. en uitg. regten te Proboling, de comm. contr. H. Schouten; tot boekh. bij den ontv. der ink. en uitg. regten te Batavia, C. Willems; tot griffier bij den raad van justitie te Makassar, Mr. C. Visser; tot tweeden comm. bij de Algemeene Rekenkamer, F. W. C. Guise en tot derden comm. L. C. Mutter; tot archivaris bij de kamer, C. F. Fisser; tot leden bij de sub-comm. van onderwijze te Patti, voor de zaken te Japara, A. Taunaij, en A. A. Boers; tot lid bij de sub-commis van onderwijze te Amboina, Mr. R. van Goens; tot 1ste klerken bij de dir. van financiën R. J. Scipio en C. W. W. Mol; tot telegrafist der 3de kl. J. C. Lammerding en als zoodanig overgeplaatst van het telegraafkantoor te Magelang naar dat te Batavia; tot leerlingen-telegrafisten W. B. H. Fransz en J. D. van Parère; tot 1sten klerk, tevens griffier bij den landraad te Modjokerto, L. W. ten Cate.

Belast: Met de waarneming der betrekkingen van opzigt bij de spoorweg-opmetingen F. W. A. Du Vignau en C. Hamel; met de waarneming der betrekking van assistent-resident van de afdeling Amonthaj, de majoor der inf. A. de Veer de Rochemont.

Voorloopig werkzaam gesteld: Bij de spoorweg-opmetingen op Java F. A. Hennige en A. Muller.

Aangewezen: Tot ambtenaar in wiens handen zullen moeten worden overgebracht en gesteld, schepen en goederen, in zee of op de buiten gronden gered, geborgen of gevischt wordende, bedoeld bij art. 550 van het wetboek van koop-handel voor Nederlandsch-Indië, en door of ten overstaan van wien, schepen strandende of brekende, of goederen gevischt wordende aan of op vaste stranden, bij uitsluiting van alle andere moeten gered of geborgen worden, bedoeld bij art. 551 van genoemd wetboek, voor de afdeling Boeleleeng, de controleur der 3de kl. in die afdeling.

Overgeplaatst: Van het telegraafkantoor te Weltevreden naar dat te Soerabaya, de leerling-telegrafist J. G. Dobbert; van het telegr.-kant. te Bat. naar dat te Weltevreden, de waarn. tel. 2de kl. J. Bronsdema; van het telegr.-kantoor te Weltevreden naar dat te Batavia, de waarn. telegraf. 2de kl. G. W. Pistorius; naar dat te Bandung, de leerling-telegrafist F. Steinfort; naar dat te Samarang, de leerling-telegrafist J. M. Rust en naar dat te Magelang, de leerl.-telegrafisten W. M. Lyder en C. Leydenroth.

Geschorst: in de uitoefening zijner functiën, de contr. der 1 kl. A. Th. H. L. Raaf.

Ontheven: op hun verzoek, eervol, de kapit. der inf. H. W. van Oijen, als assist.-resid. van Amoenthay; de kapit. der inf. L. W. A. Kesslern.

Ontslagen: op hun verzoek, eervol, de advocaat en procureur Mr. H. A. des Amorie v. d. Hooven; de ambten. op non activ., Mr. H. J. W. v. Lawick v. Pabst; de gewezen cipier der gevang. te Benkoelen, J. C. Caton; de tweede commiss bij de dir. der prod. en civ. mag. J. H. du Puij; bij de alg. rekenk. de derde comm. J. P. C. van der Mark; bij de sub-comm. van onderw. te Patti, voor de zaken te

Japara, de leden G. M. W. van der Kaa en Th. F. Boerlage; bij de sub-comm. van onderw. te Amboina, Mr. L. Hovy.

Verleend: een tweearig verlof naar Nederland aan C. A. v. Dinter; een tweearig verlof naar Nederland aan den ads.-res. L. B. van Polanen; een tweearig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar wachtt. A. In 't Veld, en den contr. der ink. en uitg. regten J. W. A. A. Bing; een verlof naar Nederl. voor den tijd van een jaar aan den telegr. S. A. J. de Bruin.

Militair Departement.

Benoemd: Tot adjudant van den gouverneur-generaal, J. C. Rappard; 2de luits: bij het 1ste bat. J. C. B. Stegman, bij het 3de bat. P. F. A. v. S. bij het 4de bat. A. H. van de Pol, bij het 8ste bat. W. T. Haase, bij het 10de bat. F. C. E. Meijer, bij het 12de bat. G. F. W. v. Ooijen, bij het 15de bat. M. Thieme, bij het 17de bat. A. M. J. C. Franz, bij het garniz. bat. van Banka van Winning en C. Miserooy, bij het garniz.-bat. der Wester-afd. van Borneo Lang.

Bevorderd: Bij het wapen der inf., tot kapt. bij het garniz.-bat. der 2de afd. op Java, L. J. F. A. de Lassaze; tot 1ste luit., bij het 2de bat. O. v. D. bij het 3de bat. D. L. de Rochemont, bij het garniz.-bat. der Wester afd. Borneo, F. C. Burgers; tot offic. van gez. 2e kl. bij het groot mil. hosp. te lem I. H. D. Roskes; tot 1e luit. bij het wap. der art. G. Langenberg.

Overgeplaatst: Bij de milit. geneesk. dienst, bij het garnizens-hospitaal Djocjokarta J. F. H. Hartsteen; bij het garniz. hospitaal te Tjilatjap J. A. B. bij de expedit. geneesk. dienst in de zuid- en ooster-afd. van Borneo J. F. Ermerins.

Ontslagen: eervol de 1e luit. der inf. W. L. Roggo, met behoud van regt op pensioen.

Verleend: Een tweearig verlof naar Nederland aan den kapt. der infanterie H. Termijtelen.

Marine Departement.

Benoemd: Tot 2den machinist, J. Trappenburg; tot gezaghebber, E. J. Privé, met bepaling dat hij zal worden belast met het gezag over den gouvernements stoomer Bronbeek; tot 1sten stuurman R. G. Brummer; tot 1sten stuurman bij de dienst, G. C. van Gogh.

Bevorderd: Tot 2den Stuurman, W. J. van Santen.

Ontslagen: Op zijn verzoek, eervol, de 1ste stuurman G. W. Lisanders; eervol, wegens ziekte, onder toekaan van wachtgeld, de 1ste machinist G. Stroobol.

VERTROKKEN PASSAGIERS NAAR NEDERLAND.

Per Commissaris des Konings van der Heim, kapt. van Zanten: de Heer Dr. D. Sigal.

Per Copernicus, kapt. Visser: Mevr. Brandon met twee kinderen; luits. ter zee Troester en van Burg.

Per Julia Claire, kapt. van Oosterom: De Heer W. C. Dey; Mevr. C. A. J. Blaupt en vier kinderen.

Per Rotterdam, kapt. Poort: Mevr. de Wed. Wichers en dochter Meij. van den Bergh; de Heeren du Puy de Montbrun, Commijns en Brink, de jonge Heeren J. Geerloff en M. van Delden; de jonge J. vrouw Dekker.

BATAVIA, 14 Nov. Koffij: Java zeer schaars, laatste afdoening f 35½, Padang f 36½. De uitvoer uit onze havens gedurende de maanden Sept. en Oct. bedroeg naar Nederland 32,139 pic. — Suiker met weinig disponibelen voorraad, ongeveer 7000 pic. werden tot f 15 afgedaan. Rijst: Indramayoe niet aangeboden; witte Batavia 1ste kwal. f 150 a 160 gewild, met geringen voorraad; 2de kwal. f 140 a 150; Carga f 125. In Arak hadden geringe afdoeningen plaats tot f 55 a 60. — Gom Blauw f 70 met verkoopen. — Gondamar f 21 a 24. — Gutta percha voorraad. — Rotting: Banjermsang werd gedaan tot f 8.10. Was f 190 gewild. — Billiton Tin f 85. — Koehuiden f 3 a 4 zwaar vraag; buffel f 3.25 a 4.25 te plaatsen n. kwal. — Indigo te Samarang daan a f 4.60 met goede vraag, schaarsch en thans op f 4.75 gehouden. Peper: Zwarte f 16 a 16.50 met verkoopen van Lampongs. — Soerabaya hout: Bima a f 3 afgedaan. — Invoerartikelen: Holl. Madapollams beperkten omzet, ongebl. zonder vraag. In Eng. Shirting is weinig gaan, doch geschikte soorten worden hooger gehouden; Holl. dito linnen van Cambries vinden alleen de betere soorten eenigzins vraag. N° 24 f 3.30 a 3.75, Holl. Drills f 7.50 a 8, goede kwal. Katoen: Effen road Adrianopol slechts tot lage prijzen gevraagd. Metalen met ruimen voorraad en weinig vraag, Holl. Bladpoker f 115. — Bier op fust moeilijk te verkoopen, afgetapt Haantjes f 100 gewild. — Genever f 9 a 11.50, verkoop langzaam evenzoo Provisionen blik tot 25 pCt. factuurwaarde. — Boter f 11 a 12 moeilijk te plaatsen. Kaas f 3 a 4 gewild, goede kwal. ontbreekt. — Holl. Spek naar Koepoer. Vrachten: Sedert ons vorig berigt zijn bevracht de Hollandia naar Amboina, dam, af 105 Suiker, f 95 Koffij en f 112.50 voor licht goed, hier en te dramayoe te laden; de Kandanghauer naar id., a f 102.50 Suiker, f 90 Koffij, f 90 Thee en f 30 voor Tin, te Samarang en Pekalongan te laden; de Prinz Regent naar Rotterdam, a f 102.50 Suiker, f 97.50 Koffij, f 110 voor Huiden en licht goed te Samarang te laden; de Zeemans naar id., a f 105 Suiker, f 120 Arak, te Tagal en Pekalongan te laden; de Nova Zembla naar id., a f 105 Suiker, f 115 Huiden en f 95 voor Tin te Soerabaya te laden; de Zingra naar id., a f 100 Suiker, f 100 Koffij en f 110 Huiden, te Samarang, Soerabaya en Proboling te laden; de Helios naar Amsterdam, a f 100 Suiker, f 120 Arak en f 110 voor licht goed, hier en te Soerabaya te laden.

PARTICULIERE UITVOER van Java naar Nederland, gedurende de maand October 1861:

Per Nederland: 1989 pic. Koffij, 1387 pic. Suiker, 227 pic. Gom-Elastiek, 11921 & Indigo.

Per Whampoa: 421 pic. Koffij, 3000 pic. Rijst, 100 pic. Bindrotting, 43 pic. Sapanhout.

Per Majestic: 4789 pic. Koffij, 5004 pic. Suiker, 62 pic. Bindrotting, 392 pic. Peper, 300 pic. Gom-Elastiek, 2000 st. Huiden, 1399 & Indigo, 90 pic. Gom d'Amar, 12 pic. Gutta Percha.

Per Wilhelmina Maria: 25 pic. Bindrotting.

Per Hussar: 8017 pic. Suiker, 1796 pic. Rijst, 155 legg. Arak, 363 pic. Bindrotting, 49 pic. Peper, 1845 st. Huiden.

Per Generaal Miahels: 29 pic. Notenmuscaat, 4 pic. Foelie.

Per Vorsetzen: 561 pic. Koffij, 5015 pic. Suiker, 200 pic. Bindrotting, 250 pic. Sapanhout, 100 pic. Gom d'Amar.

Per Jedo: 7162 pic. Koffij, 5372 pic. Suiker, 54 pic. Rijst, 120 pic. Bindrotting, 15 pic. Peper, 190 pic. Gom-Elastiek, 8640 st. Huiden, 19484 & Indigo, 4 pic. Notenmuscaat, 2 pic. Foelie, 10 pic. Gom d'Amer.

Per Mauritius: 1940 pic. Koffij, 1758 pic. Suiker, 100 pic. Bindrotting, 483 pic. Gom-Elastiek, 3322 st. Huiden, 1341 & Indigo, 8½ pic. Notenmuscaat, ½ pic. Foelie.

Per Mary Goddard: 1420 pic. Koffij, 3998 pic. Suiker, 60 pic. Bindrotting, 110 & Indigo, 6 pic. Notenmuscaat.

Per Nederland en Oranje: 4558 pic. Koffij, 4000 pic. Suiker, 159 pic. Bindrotting, 108 pic. Gom-Elastiek.

Per Zes Gezusters: 11945 pic. Rijst.

Per Maria Veronica: 9765 pic. Suiker, 187 pic. Bindrotting, 3239 pic. Huiden, 1152 pic. Tabak.

SOERABAYA, 6 Nov. Suiker genoot meer attentie bij de dalende vrachten, ruim 38,000 pic. werden afgedaan van f 14.25 a 14.50. Het zoude thans a f 14.75 moeilijk kunnen koopen. — Koffij: De ter maand zijnde partij van 600 pic. W. I. bereiding werd af 36 verhandeld en werd 400 pic. gewone bereiding a f 35, waardoor de voorraad opgebruikt is. — Rijst blijft hoog in prijs en kan bij de tegenwoordig hooge vrachten niet naar Europa verscheept worden. Voor 180 koyangs witte Batavia Rijst werd f 170 besteed. — Arak zonder omzettingen. — Huiden zonder verandering.

Invoerartikelen: bij het kleine debouché voor Manufacturen en het vordend geldgebrek zagen zich enige huizen, welke veel voor eigen rekening doen en groote voorraden hebben, genoopt tot lage prijzen te verkoopen. — Lijnwaden werden veel aangevoerd en over het algemeen weinig gevraagd. Madapollams zijn in 5/4 breedte veel ter markt en a f 5.50 van de hand gezet; 6/4 en 7/4 zijn schaarsch en werden a f 6.50 en 8.00 afgedaan. Calicots 7/4 schaarsch en gezocht a f 7. Ruwe Drills blijven verkiensien alleen in de goede stevige soorten. Voor 40 yards Holl. Shirting draaft een huis f 8.75 aangenomen en anderen f 9.25 voor dezelfde kwal. Cambries met grooten voorraad en zonder vraag na de groote afdoeningen van ord. N° 24 a f 3.60. Gebleekte Drills zijn a f 7.50 te koop gepresenteerd. Wisselkoers: Bij particulieren pari a 100½ pCt., en bij het gouvern. ment 99 pCt. — Vrachten hebben in de laatste dagen eene verhoging ondergaan. Naar Nederland werden opgenomen de Nova Zembla en Marabou Jacoba a f 105 voor Suiker, f 95 voor Tabak en f 115 voor Huiden. AKYAB, 18 Nov. In Rijst hebben belangrijke inkoop plaats gehad tot rs. 42 a 44. Thans schijnt de kooplust iets minder, ofschoon tot hier toe goene daling in de prijzen te bespeuren is.

COLOMBO, 29 Nov. Koffij: naar Plantation was weinig vraag planters houden op 11.6 en 11.9. Voor Native werd ruim 2 sh. hooft bedongen, men noteert thans unpicked 44 sh., picked en dield 47.50. Soort: Plantation 8 a 8½, inferior 6 a 7. — Katoen: Tinnevelly 100 soort rs. 105, secunda rs. 95. — Vrachten: voor Koffij in vaten Londen £ 4.5 a 4.10. — Koers op Engeland 6/6. 6 pCt.

PADANG, 26 Oct. Invoerartikelen: Manufacturen: Gedurende de maand hebben omzettingen plaats gehad, zoodat bij particulieren, als bij agent der N. H. M. Men noteert Madapollams Holl. geb. 5/4 f 5.15 en 5/4 f 6.15. N. H. M. 6/4 f 7.20 a 7.30; ongebl. 5/4 f 4.90 a